

PÆDAGOGISK GRUNDLAG: LEG

Kort præcisering af "Leg"

Leg skal ud fra det pædagogiske grundlag forstås som spontane og selvorganiserede aktiviteter. Her kan være tale om såvel voksenstyrede og børneinitierede lege.

Legen er barnets første sprog. Det er i legen, at børn får kontakt til og udtrykker deres tanker og følelser. Det er gennem legen, at børn udvikler fantasi, sociale kompetencer, relationer, sprog og identitet.

Det teoretiske afsæt

Børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse sker i særdeleshed via leg. Leg er børns måde at være i verden på, ligesom det er i leg, at børn skaber deres forestillingsverden, og et alternativ til den aktuelle virkelighed. Det er i legen, børn forhandler roller og deltagelsesmuligheder og dermed udvikler deres sociale kompetencer. Det er her, de får venner, øver sig i konflikter og i at gå ud og ind af fællesskaber. Her kan de eksperimentere med kulturelle fænomener, moral og etik.

Overordnet praksis for det pædagogiske personale

Det pædagogiske personale har ansvar for at have en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikles positivt for alle børn. Det pædagogiske personale påtager sig funktionen at beskrive og argumentere for vigtigheden af legens betydning og værdi for forældrene.

Det betyder, at det pædagogiske personale i Ullerup Bæk distriktet:

- Arbejder systematisk med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø inde som ude, der gør medindflydelse, medinddragelse og medbestemmelse mulig.
- Reflekterer og handler på den didaktiske tilgang i praksis.
- Reflekterer løbende i personalegruppen over, hvordan muligheden for børnenes frie lege imødekommes i institutionens rammer.
- Arbejder løbende med at styrke sin faglighed igennem forskningsbaseret teori.
- Arbejder med vekselvirkning mellem voksenstyrede og børneinitierede lege.

Hos idrætsbørnehaven Ta' Fat betyder det at:

Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud

I Ta' fat er der fokus på børnenes leg, da legen er med til at fremme barnets fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Der er værdi i legen, da den er grundlæggende for barnets sociale og personlige læring og udvikling. Dels gennem de gode konfliktfrie lege og i særdeleshed gennem konflikter i børnenes egne lege. Den gode og udviklende leg er et komplekst samspil mellem parterne i legen og i legen foregår forhandlinger om indhold, tema, positioner, fantasi osv. og jo ældre børnene bliver jo mere fylder det verbale sprog i legene.

- At skabe legemiljøer hvor børn kan lege ugeneret (uformelle rum)
- Vi skelner mellem den børneimiteret og den voksne organiseret leg. Hvor vi som voksne er opmærksomme på, at vi er rollemodeller.
- Vi anvender den pædagogisk bagdør¹ til op og ned justeringer så aktiviteten/-erne skaber en mulighed for at alle børn bliver inddraget i børnefællesskabet med henblik på NUZO².
- Skabe legemiljøer der er med til at stimulere børns egne lege. Eksempelvis ved at lave rum i rummet.
- Vi arbejder med de 3 læringsrum³. (foran, bagved og ved siden af)
- Arbejder med legen som en planlagt aktivitet. Hvor personalet kan understøtte legen ved at rammesætte, støtte og guide i legen. (formelle rum)

¹ Pædagogisk bagdør:

I de pædagogisk tilrettelagte aktiviteter skal der være plads til alle, både den enkelte og gruppen. Her er det vigtigt, at pædagogen anerkender på hvilket niveau, det enkelte barn kan være med. Barnet skal have ro og tid for at blive motiveret til at deltage i aktiviteten. Det betyder, at barnet ikke skal være alene eller stå alene, og at barnet altid kan bakke ud af aktiviteten, uden at det ødelægger noget for selve legen. Ved at justere rammer og regler, sikrer pædagogen alles deltagelse, så både de voldsomme og forsigtige børn oplever glæde og udfordringer.

² Nuzo:

Nærmeste udviklingszone (Nuzo) er den zone, der opstår mellem hvad barnet kan klare alene, og hvad barnet kan klare under vejledning fra pædagog. Aktivisering af børn skaber en ny Nuzo og dermed udvikling af barnet. Det vil sige, at barnet skal udfordres – men ikke mere end at barnet alligevel skal kunne følge med.

³ De 3 Læringsrum:

1. Vi går foran i børnenes fællesskaber (i det formelle rum), hvor indhold og mål for aktiviteten er sat af os voksne (voksenskabt deltagelsesrum). Vi er bevidste om, at vi er kropslig rollemodeller og går forrest ved at igangsætte pædagogiske aktiviteter, hvor alle børn har mulighed for at deltage på egne præmisser (Rollemodel, viser hvordan).
2. Vi går ved siden af og er med i børnenes fællesskaber, hvor både børn og voksne bidrager til legen/aktiviteten (Voksenstøttet deltagelses rum)
3. Vi går bagved og iagttager børnenes fællesskaber, hvordan børnene eksperimenterer, leger og positioner sig i børnefællesskabet (Fri leg) (Ser, støtter og viser omsorg).

- Skabe plads til alle slags lege, lige fra den stille leg til den vilde leg. Lege med formål (bevægelseslege) Lege for at opnå kropsbevidst / automatisere bevægelsesmønstre.
- Vi lærer børnene, at man gerne må sige nej til at have flere med i en leg, der er i gang.
- Vi taler med børnene om venskaber og guider dem i et godt fællesskab.
- Vi har en vigtig rolle i, at guide/understøtte børnene til at opleve sig, som en del af legefællesskabet og udvikle børnenes strategier for deltagelse.
- Vi inddeler i små grupper, hvilket skaber mere ro og fordybelse til legen og styrker koncentrationen hos det enkelte barn.
- I de små fællesskaber på tværs af stuerne udvides barnets mulighed for at skabe gode og udviklende legerelationer og venskaber.
- Vi iagttager og understøtter relationer barn/barn i legen.